Slovenska Krajina

V Belje. Predzadnjo soboto in nedeljo so odhajali naši delavci tudi na drž. veleposestvo Belje. Letos jih je odšlo okrog 1500. Pri odhodu je bilo precej razburjenja. Letos so naši palerje težko dobili delavce, ker je pač v Nemčiji in Franciji plača veliko boljša in je v vseh ozirih za delavce bolje preskrbljeno. Tako so naši palerje bili prisiljeni, da so najeli tudi nekaj slabših delavcev in pri pregledu v Soboti je te delavce zdravnik zavrnil. To so vsi obsojali, ko so pa tudi prejšnja leta večkrat hodili še slabši delavci. Palerje že vedo, kake delavce lahko vzamejo, da bodo z njimi opravili vsa poljska dela. Siromašni starši so imeli stroške in sedaj so ostali otroci doma. So protestirali in vpili med drugim: Živio Hitler, vi ste komunisti in ne delavci, in bati se je bilo celo dejanskega spopada. Kaj takega se naj več z našim siromašnim delavstvom ne dogaja! Paler je itak vsakega preje videl in ga naj ne bi vzel, če je bil preslab. — Ob tej priliki naj tudi omenimo, da bi bil že skrajni čas, da se za te naše delavce nekdo pobriga. K tem našim delavcem bi morali pripeljati kakega inozemca in mu pokazati vso mizerijo glede stanovanja, hrane in drugih razmer! Je to v sramoto državi. Če ima letno nad 20 milijonov dobička pri tem veleposestvu, bi lahko žrtvovala nekaj milijonov, da bi se postavila človeku primerna stanovanja in bi se jim tudi plača zvišala. In bi ostali naši dobri delavci doma ter ne bi silili v tujino. V Nemčiji ima delavec vsaj nedeljo prosto, v Belju pa je vseeno, naj bo petek ali svetek. Za vse druge delavce je bolje preskrbljeno kot za poljske. Pri veleposestvu v Belju je tudi nekaj Slovencev upravnikov in človek bi mislil, da se bodo ti najbolj zavzeli za naše delavce, pa je na žalost prav obratno. Lansko leto sem ožigosal, da so morali delavci delati celo takrat, ko sem bil pri njih in se niso mogli udeležiti nedeljske službe, in to kljub vsem prošnjam. In naši Slovenci so se pokazali kot podrepniki. Da bi moral takoj zapustiti brezplačno stanovanje in grozilo se mi je celo s sodiščem. Če stopiš mački na rep, res zacvili, pa tu ne bi smeli, še pomagati bi morali, da bi se razmere zboljšale. Na te razmere opozarjamo Zvezo poljedelskih delavcev v Soboti in naše poslance, oziroma ministra.

Našim delavcem v Nemčiji naznanjamo, da že lahko pošiljajo denar domov, in sicer ne samo deset mark, temveč tudi kirinške marke.

Pritožbe. Dosti delavcev iz Nemčije se nam je že pritožilo. Obsojati moramo to, da naši siromašni delavci sami drug drugega izžemajo. Tako zvani palerje delajo veliko krivic delavstvu. Pri hrani jih goljufajo, denar jim utrgujejo itd. Take primere je treba ostro kaznovati. Pritožiti se bo treba na delavsko centralo v Nemčiji, da naj takoj odvzamejo takim palerstvo ali jih pa naj celo pošljejo domov, da si bodo bolj zapomnili, kdaj so naše delavstvo izrabljali. Na nekaterih marofih se je že tako zgodilo. Na vsak način pa taki ljudje drugo leto več ne bodo smeli iti v Nemčijo. Delavci, ne trpite takih krivic, razložite že tam delodajalcem, ki niso nič krivi, kako palerje postopajo z vami. V Soboti vam je na razpolago tudi borza dela.

Kdo je kriv? Čitali smo v časopisih, da se prodaja goveje meso po 8 in 10 din. Splošno je znano, da se kupuje pri nas v Slovenski krajini živina najceneje, pa v Soboti stane najslabše goveje meso 12 din 1 kg. Baje prodaja nekdo iz Sobote tudi v Mariboru meso po 10 din, dočim ga v Soboti po taki ceni ne more dati, to pa menda zato, ker mu v Soboti nihče ne konkurira. Čudimo se, da je pri nas vse mogoče in ni nikogar, ki bi stopil na prste tem ljudem.

Ali je res? Raznesel se je glas, da so neko damo iz Sobote v Zagrebu prijeli in ji odvzeli deset milijonov dinarjev, ki jih je mislila odnesti iz države. Denar je imela zašit v velikem lepem plašču. Denar je mislila vtihotapiti najprej v Francijo in od tam v Palestino. Če je res, bi se že moral ta denar dati v kake dobre namene v Prekmurju, ker je to denar prekmurskega ljudstva.

Srednja Bistrica. Naš vrli širitelj Vagner Štefan ni več v občinski službi. Tako smo že bili nanj navajeni, da nam je res vsem žal, da ga ni več v naše domove.

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

Naši rajni

Sv. Jakob v Slov. goricah. Dne 6. maja smo položili k zadnjemu počitku, v starosti 64 let, Leopolda Plateisa, dolgoletnega naročnika »Slovenskega gospodarja«. Rajni je bolehal na neizprosni moriliki jetiki. Na njegovi poslednji poti ga je spremljalo veliko ljudi. Ob grobu se je poslovil od rajnega g. župnik s prisrčnimi besedami. Žalujoči ženi in hčerkama naše sožalje, pokojnemu pa večni mir in pokoj!

Koliko ljudi je na vsem svetu?

Francoski osrednji statistični urad je na podlagi zadnjega ljudskega štetja posameznih dežel ugotovil, da na vsem svetu živi 2116 milijonov ljudi. Največ prebivalstva ima Azija, kjer prebiva 1162 milijonov ljudi. Takoj za Azijo pa pride Evropa, ki ima 526 milijonov prebivalcev. Za njo prihaja Amerika, ki ima 261 milijonov, Afrika 156 milijonov in Avstralija 11 milijonov prebivalcev. Veliki britanski imperij ima vsega skupaj 510 milijonov ljudi, torej nekako eno četrtino vsega prebivalstva naše zemlje. Na Kitajskem pa živi 437 milijonov ljudi, ki pa so seveda naseljeni na enotnem ozemlju ter je torej Kitajska največja država na svetu in

Januš Golec: 19

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Po slovesu od vojakov se Rupnik ni vrnil v Ljubljano, kjer je posedal pred in med vojno svoj fotografski atelje. Ne! Ostal je v obmejnem Mariboru. Imeti je hotel pri roki stike z Avstrijo in Madžarsko, da bi nabavljal z lahkoto vse, kar rabi šolan ponarejevalec.

S Francem Rupnikom se je seznanil Jurij Potočnik v Mariboru. Že od prvega srečanja naprej sta ostala tovariša, katera je družila skupnost poklica in nikoli pa ne — prijateljstvo!

Ako se je povzdignil Potočnik po mnenju naroda do mojstrstva v potvarjanju denarja, se je priučil sigurno te spretnosti od Rupnika, kateri se je vežbal v egiptovski šoli.

Kako razmerje je vladalo med Potočnikom in Rupnikom ter kaj vse sta zagrešila na škodo državne blagajne, da sta si utešila neiztrebljivo vkoreninjeno ponarejevalno strast, o tem bodo pripovedovala naslednja poglavja.

VI. poglavje
Prvi stiki

Omenjeno je že bilo, da je bil Jurij Potočnik leta 1924 lastnik ponarejevalnice na Dravskem polju. Nekega dne mu je zmanjkalo kemikalij. Pripeljal se je po potrebne tekočine v Maribor k fotografu na Kralja Petra trgu. Jurij je imenoval pri fotografu imena takih kemičnih sestavin, na katere je postal pozoren majhen ter čokat možic, ki je bil istotam.

Slučajen nakup izrednih kemikalij, katerih Potočnik tokrat niti dobil ni v Mariboru, je prvič spravil v stik mojstrska ponarejavalca: Potočnika in Rupnika.

Skupno sta zapustila fotografa. Rupnik je vprašal Jurija, za kaj rabi redke ter izbrane tekočine. Vprašani je povedal po pravici, da je že presedel 15 let v ječi in se tudi sedaj ukvarja s ponarejanjem bankovcev.

Možakarja sta se porazgovorila marsikaj. Končno je zaupal Jurij svežemu znancu svoj naslov in se je odpeljal domov.

Po preteku enega tedna je bil Rupnik v razgovoru s Potočnikom na Dravskem polju. Ob tej priliki mu je Jurij čisto sigurno povedal in pokazal na ploščah, kaj da zna in katerih bankovcev se name-